

Matura ... jak wspierać dla nastoletniego ucznia?

BRAK PLANU B

Wielu uczniów wybiera przed maturą jeden konkretny kierunek studiów, nie tworząc alternatywnego planu, np. jeśli nie medycyna, to koniec – nic nie będzie miało sensu, stanę przed ścianą bez wyjścia. Takie myślenie niszczy nadzieję na przyszłość. Zachęcam do mniej zero-jedynkowego myślenia o swojej przyszłości. Oczywiście jasny cel daje silną motywację, jednak brak myślenia, chociażby o samej możliwości niedostania się na konkretne studia, powoduje silny stres i panikę.

„BĘDZIESZ KOPAŁ ROWY...”

To zdanie towarzyszyło 20 lat temu i towarzyszy teraz wielu uczniom. Presja, której poddane są dzieci dzisiaj często jest jeszcze większa niż dawniej. Matura przedstawiana jest przez rodziców i otoczenie jako najważniejszy egzamin w życiu (a wiemy, że nie jest to prawda, z perspektywy czasu każdy z nas stwierdza, że przechodzimy wiele egzaminów życiowych dużo ważniejszych od matury). Waga egzaminu maturalnego rzeczywiście wzrosła, gdyż od niego w dużej mierze zależy możliwość dostania się na większość kierunków studiów.

Do oddemonizowania egzaminu maturalnego świetnie mogą się przyczynić doświadczenia zeszlórocznych maturzystów, którzy w większości stwierdzają, że matura nie jest katastrofą, a nawet jeśli w tym roku nie uda się dostać na wymarzone studia, to istnieje możliwość poprawy i kolejnej próby.

Tak zwany „wolny rok” często pozwala na lepsze rozpoznanie swoich atutów i bardziej dopasowany wybór kierunku studiów. Poza tym uczelnie w tej chwili walczą o studentów – pierwszy rok na niekoniecznie wymarzonego kierunku studiów pomoże młodemu człowiekowi zorientować się, czego naprawdę potrzebuje.

Rodzice nie rzadko wywierają na dzieciach presję, która z reguły wynika z ich lęku o przyszłość. Ten lęk może objawiać się jednak w różny sposób – może to być marudzenie i zamartwianie się lub w gorszej wersji – straszenie, wytykanie nieróbstwa, „dołowanie”, brak wiary w sukces.

Mimo najlepszych intencji rodziców, żadne z tych reakcji nie zmobilizują ucznia do pracy. Maturzyści potrzebują wsparcia w maturalnych przygotowaniach ze strony najbliższych. Motywowania i pomocy w budowaniu poczucia skuteczności osobistej uczniów (chwalenie, wiara w sukces, pokazywanie pozytywnych przykładów).

DROGI RODZICU, PAMIĘTAJ!

- Twoje dziecko stresuje się maturą równie mocno jak Ty, choć często może wydawać się, że mu nie zależy lub że „ma wszystko w nosie”.
- Nie panikuj, nie strasz – być może rozładuje to Twoje napięcie, ale nie sprawi, że Twoje dziecko zmobilizuje się do działania.
- Chwal, zachęcaj, wyrażaj swoją wiarę, że nastolatek poradzi sobie z egzaminem.
- Wspólnie zastanówcie się nad przyszłością – kierunkiem ewentualnych studiów. Pozwól dziecku decydować, podpowiadaj, ale nie narzucaj rozwiązań. Zastanówcie się nad planem B, w sytuacji, gdy nie uda się dostać na wymarzony kierunek.
- Bądź uważnym obserwatorem, wspieraj ucznia w sytuacjach kryzysowych, pokazuj, że może na Ciebie liczyć.

- Stwórz dobre warunki do pracy, dbaj o higienę pracy dziecka, o to, aby zachowało równowagę pomiędzy nauką a relaksem. Zadbaj o drobne przyjemności, szczególnie w okresie przed samą maturą.

MATURA I CO DALEJ? SYSTEM EDUKACJI W POLSCE

Szkoły policealne – nauka w szkole policealnej trwa od 1 do 2,5 roku w zależności od kierunku. Warunkiem przyjęcia do szkoły jest świadectwo ukończenia liceum, nie jest wymagana matura. Nauka kończy się egzaminem lub egzaminami potwierdzającymi kwalifikacje zawodowe. Liczba egzaminów wynosi od 1 do 3 zależnie od kierunku kształcenia i występujących w nim kwalifikacji.

Uczelnie wyższe – warunkiem przyjęcia na studia wyższe jest posiadanie świadectwa maturalnego, a samo przyjęcie uzależnione jest od wyników matury. Na niektórych kierunkach (artystycznych, architektura) przeprowadzane są dodatkowe egzaminy. Studia pierwszego stopnia trwają 6 lub 7 semestrów. Studia drugiego stopnia 4 lub 5 semestrów. Studia jednolite magisterskie trwają 10 lub 12 semestrów i dotyczą takich kierunków jak medycyna, prawo, psychologia. Prawo o szkolnictwie wyższym wyróżnia studia stacjonarne (dzienne), które na uczelniach państwowych są bezpłatne oraz niestacjonarne (wieczorowe, zaoczne, eksternistyczne), na których pobierane są opłaty. Studia na uczelniach prywatnych są płatne, a wysokość czesnego ustala uczelnia. Na polskich uczelniach można studiować również w językach obcych.

Studia doktoranckie – po uzyskaniu tytułu magistra lub równorzędnego można ubiegać się o przyjęcie na studia doktoranckie (III stopnia).

Kształcenie dorosłych – to oferta dla osób chcących uzupełnić, poszerzyć lub zdobyć nową wiedzę ale także dla tych, którzy chcą zmienić pracę lub zawód. Są to placówki kształcenia ustawicznego i praktycznego, studia podyplomowe na uczelniach oraz inne prowadzące działalność edukacyjną.

Kwalifikacyjne kursy zawodowe – to pozaszkolna forma kształcenia. Programy nauczania KKZ uwzględniają podstawę programową kształcenia zawodowego w zakresie jednej kwalifikacji.

Ukończenie kursu umożliwia przystąpienie do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie tej kwalifikacji.

Warto pamiętać o możliwości uczenia się i studiowania za granicą. System edukacji w Polsce jest tak skonstruowany aby na każdym etapie możliwe było przekwalifikowanie, zmiana kierunku kształcenia lub uzupełnienie wiedzy w sytuacji zmiany planów, dokonania niewłaściwego wyboru lub choroby. Duże znaczenie na wybory dokonywane przez młodzież jest wybór przedmiotów zdawanych na egzaminie maturalnym. Warto jest dokładnie zapoznać się z wymaganiami rekrutacyjnymi uczelni wyższych, aby dostrzec związek pomiędzy wybranymi przedmiotami zdawanymi na maturze, a możliwością ubiegania się o przyjęcie na wybrany kierunek studiów.

Adresy stron internetowych, gdzie można znaleźć informacje o systemach oświaty w Polsce i w Europie, wyszukiwarki uczelni wyższych, szkół policealnych, a także informacje o możliwościach studiowania za granicą, np.:

<http://wybierzstudia.nauka.gov.pl/pages/search/wizard>

<http://www.doradztwo.koweziu.edu.pl/index.php/gdzie-moge>

<http://studiazagranica.info/>

<http://www.studiazagranica.pl/>

<http://naukazagranica.pl/>

<http://www.perspektywy.pl/portal/>

<http://maturzysta.dlastudenta.pl/>

<http://eurydice.org.pl/systemy-edukacji-w-europie/>

Zapraszam na konsultacje indywidualne.

doradca zawodowy Oksana Sostek